

ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНСЬКОЇ АКВАКУЛЬТУРИ

Гончарова О. В., канд. с.-г. наук, доцент,
Коржов Є. І., канд. геогр. наук, доктор філософії,
Кутіщев П. С., канд. біол. наук, доцент
e-mail: anelsatori@gmail.com

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Анотація. Результати досліджень відображають основні вектори розвитку аквакультури. Представлено інформацію щодо сучасного стану та тенденцій розвитку технологій в аквакультурі з врахуванням інноваційних аспектів, впливу техногенних чинників, модернізації рибогосподарської галузі в цілому. Здійснено комплексний аналіз основних технологічних елементів, потенціалу аквакультури, адаптаційних здатностей гідробіонтів. Зроблені акценти на можливих кейсах вирішення проблематики за окресленими питаннями. Запропоновано пропозиції щодо напряму удосконалення та перезавантаження галузі аквакультури з урахуванням сучасного контенту.

Ключові слова: аквакультура, євроінтеграція, технологічні елементи, розвиток, ресурсний потенціал.

Такий вектор діяльності, як аквакультура, має всі ресурси для забезпечення продовольчої безпеки нашої країни. Питання удосконалення технологічних аспектів в аквакультурі та збільшення можливостей ефективно використовувати потенціал акваторій є відкритим та постійно набуває практичної та наукової цінності. Оптимізація процесів технологічної карти аквакультури в умовах екологічної трансформації націлена на врахування адаптаційних можливостей самого організму гідробіонтів та їх адаптацію під нові або удосконалені технології на підприємстві. Наукові роботи авторів відображають певну перспективу, високі результати науково-дослідних доробків, експериментів, моніторингу даного питання в напрямі української аквакультури [1-8]. Оглядові роботи, статистичні аналізи демонструють наявність високого потенціалу аквакультури в нашій країні. Безумовно, є певні недоліки, проблематичні аспекти, що цілком типові для галузі, яка розвивається та трансформується у відповідності до сучасних вимог часу. На фоні такої стрімкої трансформації абіотичних, біотичних чинників, питання вдосконалення раціонального використання біоресурсів набуває наукової та практичної актуальності [9]. В доступній літературі автори розкривають питання щодо кореляційного зв'язку екосистеми в цілому та окремих її структурних елементів, живих організмів, наслідків таких трофічних відносин тощо [7].

Інноваційності розвитку аквакультури в нашій країні може надати впровадження євроінтегрованих аспектів. Вектор їх діяльності націлений на якісні параметри, забезпечення максимальною інформацією споживачів про весь

«технологічний» шлях продукції. Результати порівняльного аналізу тенденцій розвитку аквакультури Південного регіону України демонструють стрімкий розвиток даного напрямку. Відбувається поєднання декількох форм аквакультури, починають користуватися попитом рециркуляційні системи. Їх елементи впроваджують як при культивуванні гідробіонтів (підготовчий етап підрощення молоді риб), так і для основного процесу, вирощування риб, ракоподібних, культивування мікрроводоростей та інші.

В українському секторі сільське господарство, зокрема, аквакультура, відіграють ключову роль для реалізації та досягнення цілей, стратегічних планів ЄС щодо органічного виробництва з меншим навантаженням на екосистему [10]. Зокрема, наслідки зміни клімату відіграють визначальну роль в планах розвитку аквакультури з курсом євроінтегрування. У зв'язку з цим, авторами розроблену схему з елементами головних етапів розвитку виробництва продукції аквакультури в українських реаліях (рис.).

Рисунок. Структурні елементи ефективного впровадження «культури споживання» оновленої продукції аквакультури

Отже, споживачам все важливіше та цікавіше дізнаватися про якісні та «технологічні» особливості виробництва такої продукції аквакультури, про її вплив на навколишнє середовище. Органічне виробництво надає можливість сталому розвитку галузі, відкриває шляхи до «еколого-безпечного» використання інноваційних методів з елементами рециркуляційних систем, садків, басейнів, ставів тощо. Ресурсний потенціал української аквакультури має

всі базові аспекти для успішного розвитку та впровадження інноваційних елементів у виробничий цикл. Одним з ключових питань є підтримка таких програм стратегічного розвитку всіма сферами галузі (зокрема, нормативно-правова частина, фінансування, підтримка бізнес демо-проектів тощо).

Список використаних джерел:

1. Averchev, O.V., Bidnyna, I.O., Bondar, O.I. & Boyarkina, L.V. etc. (2019). Ecohydrological investigation of plain river section in the area of small hydroelectric power station influence. Collective monograph: Current state, challenges and prospects for research in natural sciences. Lviv-Toruń: Liha-Pres, P. 135–154.
2. Hrynzhevskiy, M.V., Andriushchenko, A.I., Tretiak O.M. & Hrytsyniak, I.I. *Osnovy fermerskoho rybnoho hospodarstva*. K.: Svit, 2000, 340 s.
3. Internet resurs Yak zminiuietsia klimat v Ukraini URL: <https://ecolog-ua.com/news/yak-zminyuyetsya-klimat-v-ukrayini> (data zvernennia: liutyi 2023r.)
4. Hrynzhevskiy, M.V. (2000). *Intensyfikatsiia vyrobnytstva produktsii akvakultury u vnutrishnikh vodoimakh Ukrainy*. K.: Svit, 181 s.
5. Buzevych, I.Iu. (2012) *Pokaznyky riznomanittia ikhtiofauny dniprovykykh vodoskhovyshch yak chynnyky vplyvu na velychynu promyslovykh uloviv*. Rybohospodarska nauka Ukrainy. K., Vyp., 1., S.4–8.
6. Korzhov, Ye.I., Honcharova, O.V. (2020). *Formuvannia rezhymu solonosti vod Dnirovsko-Buzkoi hyrlovoi oblasti pid vplyvom klimatychnykh zmin u suchasnyi period*. Actual problems of natural sciences: modern scientific discussions: Collective monograph. Riga: Baltija Publishing, P. 315–330.
7. Honcharova O. (2022). *Efficiency of complex technological solutions for growing fish to increase resistance to the influence of abiotic and biotic factors under the influence of climate transformations*. Scientific monograph. Traditional and innovative approaches to scientific research: Theory, methodology, practice: Riga, Latvia: Baltija Publishing, P. 218-235
8. Shevchenko, I.V., Korzhov, Ye. I. P. S. Kutishchev etc. (2020). *Effect of Abiotic Factors upon Morphological Variability of *Fleuria lacustris* Larvae (Diptera, Chironomidae)*. Hydrobiological Journal. Begell House (United States). Vol. 56, Issue 5, P. 15-22
9. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org> (дата звернення: лютий 2023р.)
10. Internet resurs Organic info URL: <https://organicinfo.ua/wp-content/uploads/2021/05/Organic-action-plan-UA> (дата звернення лютий 2023)

Abstract. The results show the main vectors and development of aquaculture. Information is presented on the current state and trends in the development of technologies in aquaculture with the development of innovative aspects, the influence of technogenic officials, and the modernization of the whole fishery. A comprehensive analysis of the main technological elements, the potential of aquaculture as a whole, and the adaptive abilities of hydrobionts was carried out. Emphasis is placed on possible cases of problem solving based on the outlined issues. Proposals on the direction of improvement and restart of the aquaculture industry, taking into account modern content, are presented.

Keywords: aquaculture, intégration européenne, éléments technologiques, potentiel.